

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยปัญหาการฝึกสอน ของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มีผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการวางแผนการ เรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผล
และประเมินผล ในการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบ
ธรรมดา (Simple Random Sampling) จากอาจารย์นิเทศก์ที่ทำหน้าที่นิเทศ
การเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกสอน ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ของวิทยาลัย
ครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี
จำนวน ๔๗ คนและจากนักศึกษาฝึกสอน ระดับชั้น ป.๓. ภาคปกติ ที่ออกฝึกสอนในภาค
เรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ ของวิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง
วิทยาลัยครูนครปฐม และวิทยาลัยครูกาญจนบุรี จำนวน ๒๑๘ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา
วิทยานิพนธ์ หนังสืออ้างอิง วารสาร เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคำแนะนำจาก
ผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)
ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating
Scale) ถามความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของ

นักศึกษาฝึกสอน คำนการวางแผนการเรียนการสอน การดำเนินการสอน การวัดผลและประเมินผล ส่วนในตอนท้ายของแบบสอบถามเป็นคำถามปลายเปิด (Opened end) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน ๒๕๐ ชุด ผ่านหัวหน้าสำนักงานอธิการ และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ในวิทยาลัยครูที่กำหนดในการวิจัย โดยชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ในการวิจัย พร้อมทั้งรายละเอียดเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถาม โดยให้เวลาตอบแบบสอบถามประมาณ ๑ สัปดาห์ และรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาสามารถใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ มีจำนวน ๒๒๕ ชุด หรือร้อยละ ๙๐.๐๐

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๔.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ โดยจำแนกตามตัวอย่างประชากร แล้วหาการร้อยละ และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

๔.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนในขณะทำการฝึกสอน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็น (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

๔.๓ นำความคิดเห็นอย่างอิสระ ที่ได้จากการตอบคำถามปลายเปิด (Opened end) มาเสนอโดยเรียงลำดับความคิดเห็นที่ตัวอย่างประชากร เห็นด้วยมากไปหาน้อย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันตก มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ก้า่นการวางแผนการ เรียนการสอน

อาจารย์นี้เทศมึความคิดเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสมัญหาก้า่นการวางแผนการเรียนการสอน ในระคัมปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๐$) ัญหาค้าคัญที่พบได้แก่ การเลือกกิจกรรมและวิธีสอนที่เหมาระสม ความรู้เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ความรู้ในก้า่นการจ้คกิจกรรมและวิธีสอนแบบค่าง ๆ ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน แล่ง - ที่มา และวิธีใช้ ตลอดจนการสร้างเครื่องมื่อในการวัดผล

นักศึกษาฝึกสอนมึความคิดเห็นว่าตนเองประสมัญหาก้า่นการวางแผนการเรียนการสอน ในระคัมปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๔$) เมื่อแยกความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนตามลักษณะการปฏิบัติงานการฝึกสอน พบว่า

๑. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมือง มึความคิดเห็นว่าตนเองประสมัญหาก้า่นการวางแผนการเรียนการสอนในระคัมปานน้อย ($\bar{X} = ๒.๔๔$) ัญหาค้าคัญที่พบได้แก่ การสร้างเครื่องมื่อในการวัดผล การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของพักเรียน การเลือกกิจกรรมและวิธีสอนที่เหมาระสม การจ้คประสมกรรม์การเรียนรู้ให้คองเนื่องกัน ตลอดจนความรู้ในก้า่นการจ้คกิจกรรมและวิธีสอนแบบค่าง ๆ

๒. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบทมึความคิดเห็นว่าตนเองประสมัญหาก้า่นการวางแผนการเรียนการสอนในระคัมปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๔๒$) ัญหาค้าคัญที่พบได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนแล่งที่มาและวิธีใช้ การจ้คหาและสร้างสื่อการสอน การสร้างเครื่องมื่อในการวัดผล ความรู้ในก้า่นการจ้คกิจกรรมและวิธีสอนแบบค่าง ๆ ตลอดจนการตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของนักเรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ัญหาก้า่นการวางแผนการเรียนการสอนนั้น อาจารย์นี้เทศและนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนทั้งในเมืองและชนบท มึความคิดเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสมัญหาคณะปฏิบัติการฝึกสอนคาลัย ๆ กันได้แก่ัญหาค้าคัญเกี่ยวกับความรู้ในก้า่นการจ้ค

กิจกรรมและวิธีสอนแบบต่าง ๆ และการสร้างเครื่องมือในการวัดผล ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากความรู้ทางวิชาชีพของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับจากวิทยาลัยครูก่อนออกฝึกสอนยังไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการวางแผนการเรียนการสอน ซึ่งมีสิ่งที่จะต้องคำนึงถึง ๒ ประการ คือ หลักสูตรวิชาชีพและกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู

เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพนั้น ควรจะได้รับการวิจัยหาข้อบกพร่องเพื่อนำมาปรับปรุงให้นำมาใช้ปฏิบัติการทางการสอนให้มากที่สุด ซึ่งจะต้องยึดหยุ่นให้กลมกลืนกับสภาพของท้องถิ่นและสะดวกต่อการนำไปใช้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สุวานินทร์ ชิวจรรยา และ ชัยวัฒน์ ปัญญาพงษ์ ซึ่งพบว่า หลักสูตรและตำราเรียนนำไปใช้ไม่ได้ในชีวิตจริง ลำดับไม่ยืดหยุ่น เป็นอุปสรรคต่ออำนาจการบริหารและวิชาการ^๑ นอกจากนั้นควรปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครูให้นักศึกษาคูได้รับความรู้อย่างแท้จริง เพราะความรู้ทางค่านีวิชาชีพนั้น ควรจะได้รับการฝึกปฏิบัติจริง ทั้งในสภาพการณ์จริงและสภาพการณ์จำลอง โดยมีอาจารย์ผู้มีความรู้สามารถควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การฝึกปฏิบัติเป็นไปตามเป้าหมาย

ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองที่คล้าย ๆ กันอีกส่วนหนึ่งคือ ปัญหาการเลือกกิจกรรมและวิธีสอนที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองขาดความสามารถในการวิเคราะห์งาน จึงควรเสริมความรู้ทางการวิเคราะห์งานด้านการเรียนการสอน (Task Analysis) ให้กับนักศึกษาฝึกสอนทั้งที่กำลังฝึกสอนและก่อนออกฝึกสอน อาจมีส่วนให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจและตัดสินใจเลือกกิจกรรมและวิธีสอนที่เหมาะสมในการปฏิบัติ

^๑ Tanintara Buacharoon, and Chaiwat Panjaphongse, Teacher Training Institution Leader Opinions on Thai Education. PP. 6-8.

การสอนได้

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบทที่คล้ายๆ กันอีกส่วนหนึ่งคือ ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน แหล่งที่มาและวิธีใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท ต้องพยายามคิดแปลงวัสดุและสภาพภายในท้องถิ่น ให้ เป็นสื่อการสอน เนื่องจากการจัดหาและสร้างสื่อการสอนยากกว่ามากกว่าในตัวเมือง ซึ่งควรจะคำนึงถึงการจัดโครงการพิเศษให้นักศึกษาครู ทั้งที่กำลังฝึกสอนและก่อนออก ฝึกสอน ให้มีประสบการณ์ในการคิดแปลงวัสดุท้องถิ่นให้เป็นสื่อการสอน เพื่อนำมาใช้ ปฏิบัติการสอนเพิ่มขึ้น

ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองและชนบทที่คล้าย ๆ กัน อีกประการหนึ่งคือ การทดสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของนักเรียน ทั้งนี้อาจ เป็นเพราะ จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนอยู่นั้น มีจำนวนมากและมี ระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน อีกทั้งระยะเวลาที่ปฏิบัติการสอนมีน้อย จึงเป็นการยุ่งยาก แก่ นักศึกษาฝึกสอนในการทดสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของนักเรียน เพื่อจัด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ซึ่งควรจะคำนึงถึงวิธีการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหา การตรวจสอบความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของนักเรียนที่อาจารย์ในวิทยาลัยใช้ สอนนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน ตลอดจนการ แยกแยะจัดกิจกรรมการศึกษา ที่ใช้ทดสอบ ความรู้พื้นฐานและทักษะ เบื้องต้นของนักเรียน เพื่อนักศึกษาฝึกสอนจะได้นำความรู้ไปใช้จัด แปลงวางแผนในการจัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

ด้านการดำเนินการสอน

อาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นว่านักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาด้านการดำเนินการ การสอน ในระดับปานกลาง ($X = ๒.๕๗$) ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ การจัดกิจกรรม และวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด การโยงบทเรียนให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงของนักเรียน การเสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย การใช้บทบาท สมมุติและสถานการณ์จำลอง ตลอดจนการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

นักศึกษาฝึกสอนมีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาในการดำเนินการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๕๕$) เมื่อแยกความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนตามลักษณะปฏิบัติงานการฝึกสอน พบว่า

๑. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองมีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาในการดำเนินการสอนในระดับน้อย ($\bar{x} = ๒.๓๘$) ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ การเสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย การใช้บทบาทสมมุติและใช้สถานการณ์จำลอง การจัดกิจกรรมและวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ตลอดจนการโยงบทเรียนให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงของนักเรียน

๒. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนชนบทมีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาในการดำเนินการสอนในระดับปานกลาง ($\bar{x} = ๒.๖๖$) ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ การจัดกิจกรรมและวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด การเสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย การส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง การอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ตลอดจนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินการสอนนั้น อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองและชนบท มีความคิดเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหาขณะปฏิบัติการณ์ฝึกสอนคล้าย ๆ กัน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมและวิธีสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิด การเสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย และการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาฝึกสอนยังมีประสบการณ์ในการนำเอาจิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กมาประยุกต์ใช้สร้างความสนใจให้นักเรียนคิด เสนอปัญหาให้นักเรียนร่วมอภิปราย รวมทั้งการส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง ยังไม่เต็มที่เท่าที่ควร ซึ่งควรคำนึงถึงความช่วยเหลือให้นักศึกษาฝึกสอนประยุกต์ใช้จิตวิทยาเกี่ยวกับเด็กให้เหมาะสม ควบคู่กันให้นักศึกษาค้นหาโอกาสทำความเข้าใจกับนักเรียนที่ตนจะไปสอนก่อนออกฝึกสอน เพื่อให้นักศึกษาฝึกสอนที่ไปมาทบทวนปฏิบัติการณ์

สถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริง อันเป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มประสบการณ์ ให้กับ นักศึกษาครุนอกเหนือไปจากการ เรียนในชั้นเรียน

ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองที่พบ ปัญหาคล้าย ๆ กันอีกส่วนหนึ่งคือ การโยนบทเรียนให้สัมพันธ์กับชีวิตจริงของนักเรียน และการใช้บทบาทสมมุติและสถานการณ์จำลอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาครุมีความรู้ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ตนเองไปฝึกสอนไม่เพียงพอ จึงทำให้โยนบทเรียนให้เข้ากับ ชีวิตจริงของนักเรียนไม่ได้ และอาจจกัใช้บทบาทสมมุติและสถานการณ์จำลอง ไม่สอดคล้องกับสภาพจริงของนักเรียน ซึ่งควรจะคำนึงถึงความช่วยเหลือเกี่ยวกับความรู้ ในสภาพของท้องถิ่นที่นักศึกษา ไปฝึกสอน โดยพยายามให้นักศึกษาฝึกสอนปรับตัวให้ทันกับ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง เช่นให้นักศึกษาฝึกสอนได้ศึกษาสภาพของสังคมที่ตนจะต้อง ออกฝึกสอน เพื่อเพิ่มความรู้อันพื้นฐานเพียงพอต่อการรับรู้การเปลี่ยนแปลงของสังคม

ส่วนความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท ที่พบปัญหาสำคัญอีก ส่วนหนึ่ง คือปัญหาเกี่ยวกับการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่และการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาฝึกสอนยังไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของ เนื้อหาวิชาที่สอนอย่าง แท้จริง จึงไม่สามารถทำให้นักเรียนเข้าใจได้ ส่วนปัญหาการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่นั้น นักศึกษาครุยังขาดความเข้าใจและขาดเอกสารที่จะช่วยทำความเข้าใจ ซึ่งควร คำนึงถึงความช่วยเหลือที่ทำให้นักศึกษาฝึกสอนเข้าใจในเรื่องที่ตนเองขาดความเข้าใจ อย่างแท้จริง เช่น จัดสรร เอกสาร เกี่ยวกับความรู้ในหลักสูตร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา เอกสารที่จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรใหม่ ตลอดจนความรู้ในการคิด แปลงการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้น

คำถามการวัดผลและประเมินผล

ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนประสบปัญหา คำถามการวัดผลและประเมินผล ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๓.๓๑) ปัญหาสำคัญที่พบ ได้แก่ การนำผลการ ประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน การติดตามผลงานของ

นักเรียน การประเมินผลอย่างมีกฎเกณฑ์

นักศึกษาฝึกสอนมีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผลในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๘$) ซึ่งแยกความคิดเห็นตามลักษณะการปฏิบัติงานฝึกสอนคือ

๑. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมือง มีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๕๘$) ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ การประเมินผลอย่างมีกฎเกณฑ์ การวัดผลนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะสอน

๒. นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท มีความคิดเห็นว่าตนเองประสบปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๘๒$) ปัญหาสำคัญที่พบได้แก่ การใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดผล การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า ทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองและชนบท มีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล เป็นปัญหาในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นต่อรายการปัญหาที่ไม่ตรงกันเป็นส่วนใหญ่ว่าคืออาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นว่า นักศึกษาฝึกสอนพบปัญหาสำคัญคือการนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และการติดตามผลงานของนักเรียน ส่วนนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองมีความคิดเห็นว่าปัญหาที่ตนเองพบคือ การประเมินผลอย่างทั่วถึงในขณะสอน และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท มีความคิดเห็นว่า ปัญหาสำคัญที่ตนเองพบคือ การใช้วิธีการและเครื่องมือในการวัดผล และการนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน

เป็นที่น่าสังเกตว่า ปัญหาเกี่ยวกับการนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอนนั้น อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบท มีความคิดเห็นตรงกันเพียงรายการเดียวเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่านักศึกษาฝึกสอนไม่มีความรู้ในการนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งควรคำนึงถึงการแก้ไขโดยให้นักศึกษาฝึกสอน

รัฐวิธีการนำผลจากการประเมินผลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ปัญหาที่ตัวอย่างประชากรมีความคิดเห็นไม่ตรงกันนั้น อาจเป็นเพราะตัวอย่างประชากรมีประสบการณ์และปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน ทำให้มองปัญหาต่างกัน ดังเช่น อาจารย์นิเทศก์เน้นความสำคัญเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน การติดตามผลงานและพัฒนาการของนักเรียน นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมือง เน้นความสำคัญเกี่ยวกับการตั้งเกณฑ์การวัดผลและการวัดผลในขณะที่สอน ส่วนนักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในชนบทเน้นความสำคัญเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือและวิธีการในการวัดผล

การมองปัญหาของตัวอย่างประชากรที่ต่างกันนั้น โครงการปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยครูควรจะได้มีการสัมมนา เพื่อตกลงกันให้อาจารย์ผู้สอนวิชาวิธีสอนมีหลักเกณฑ์ในการสอนในแนวเดียวกันและเน้นความสำคัญของปัญหาในแนวเดียวกัน นอกจากนั้นควรตั้งความเข้าใจในเนื้อหาวิชาวิธีสอนต่าง ๆ ที่ซ้ำซ้อนกัน เพื่อให้ นักศึกษาครูมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ การฝึกสอนในแนวเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับวิทยาลัยครูในการ เตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน

๑. วิทยาลัยครูควรจะต้องหน่วยงานหรือจัดตั้งโครงการ เตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนเป็นหน่วยงานอิสระ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการ เตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน และนักศึกษาครูที่กำลังฝึกสอนควบคู่กันไป โดยหน่วยงานหรือโครงการนี้ควรมีอาจารย์รับผิดชอบในอัตราส่วนที่เหมาะสมต่อการดำเนินงาน ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

๒. โครงการเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ นักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน ควรจัดโครงการพิเศษเพื่อให้ นักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น เช่น อาจจัดให้มีการอบรมปฏิบัติการในระยะสั้น ๆ ในการจัดสร้าง

สื่อการสอน การเสริมความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์งาน วิเคราะห์สถานการณ์ การฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ เช่น การฝึกสอนตนเอง การสอนแบบจุดภาค

๓. วิทยาลัยครู ควรจัดรายวิชาที่จำเป็นต่อการฝึกสอน ให้นักศึกษาคูครูได้ศึกษาก่อนออกฝึกสอน เช่น วิชาวิธีสอนต่าง ๆ รวมกันภายในภาคเรียนก่อนที่จะออกฝึกสอน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพของนักศึกษาฝึกสอนเป็นปัจจุบัน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างสะดวก

๔. วิทยาลัยครู ควรจะลดความซ้ำซ้อนจากวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน เช่น วิชาวิธีสอนต่าง ๆ โดยจัดทำเป็นหน่วยวิชาที่รวมความซ้ำซ้อนกันนั้นเป็นหน่วยวิชาเดียวกัน เช่น หน่วยวิชาการวัดผลและประเมินผล หน่วยวิชาการเตรียมการสอน แล้วนำเอาเวลาที่เหลือ เหล่านั้นมาฝึกปฏิบัติ ให้นักศึกษามีประสบการณ์ก่อนออกฝึกสอน

๕. โครงการ เตรียมศึกษาคูครูก่อนออกฝึกสอนหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรจัดโปรแกรมการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู ให้นักศึกษาคูครูได้เห็นแบบอย่างที่ดี สามารถจกจกนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติการสอนได้ ซึ่งควรจัดทำในรูปของการปรับปรุงการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู การฝึกปฏิบัติทั้งในสถานการณ์จริง และจำลอง

๖. วิทยาลัยครู ควรส่งเสริมความรู้ในค่านิยมวิทยาการศึกษาของเด็ก ให้นักศึกษาคูครูก่อนออกฝึกสอน ร่วมทั้งจัดอำนวยความสะดวกหรือดำเนินการ ให้นักศึกษาเหล่านั้น ได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็ก ทำความคุ้นเคยกับนักเรียนที่จะสอน ทำความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมที่จะต้องไปสอน เช่น การศึกษาชุมชนที่โรงเรียนฝึกสอนตั้งอยู่นอกจากนั้นวิทยาลัยครูควร จะแจ้งให้นักศึกษาก่อนออกฝึกสอนทราบล่วงหน้าว่าจะทำการฝึกสอนในโรงเรียนใดก่อนออกฝึกสอนในระยะ เวลาที่สมควร

๗. วิทยาลัยครู หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควร จัดการ แยกแยะนวัตกรรมการศึกษาให้กับนักศึกษาคูครูก่อนออกฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษา เหล่านั้นมีความรู้ความสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

๘. โครงการเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนควรจะทำการวัดผลและประเมินผล ความสามารถต่อการเป็นครูของนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน ถ้าหากเห็นว่ายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ควรจะให้มีการฝึกภายในห้องปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมทักษะของนักศึกษาครู จนกระทั่งแน่ใจว่า นักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอนนั้นจะประสบผลสำเร็จในการสอน จึงอนุญาตให้ฝึกสอนได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนคืออาจารย์นิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของ

๑. ควรให้นักศึกษาฝึกสอนได้รับการปฐมนิเทศอย่างดี มีคุณค่าต่อการนำไปใช้ปฏิบัติการฝึกสอน เช่นชี้แจงถึงปัญหาที่นักศึกษาฝึกสอนในรุ่นก่อน ๆ พบและให้แนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ

๒. ผู้มีส่วนแก้ไขปัญหาค่าการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนควรจะเป็นผู้ที่ เป็นแบบอย่างที่ดี สามารถปฏิบัติ สาธิต หรือแนะนำแบบอย่างที่ดีเป็นตัวอย่างให้กับนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอนจดจำนำไปใช้

๓. ผู้มีส่วนในการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนควร จะมีความรู้กว้างขวาง ใฝ่ใจในการค้นคว้าหาความรู้ และมีปฏิกิริยาแสดงความเต็มใจต่อการแก้ไข ปัญหาของ นักศึกษาฝึกสอน

๔. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนควร จะสร้าง ความคุ้นเคย และพยายามเป็นกันเองกับนักศึกษาฝึกสอน เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอนวางใจ และไว้วางใจนำปัญหาที่พบอุปมาปรึกษาหาทางแก้ไข

๕. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาของนักศึกษาฝึกสอน ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ทดลองใช้นวัตกรรมการศึกษาใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ในชั้นเรียน เพื่อให้ นักศึกษาฝึกสอนมั่นใจในการใช้นวัตกรรมการศึกษาในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

๖. ควรจัดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหากับนักศึกษาฝึกสอน หรืออาจารย์ นักศึกษาฝึกสอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการแก้ปัญหาตนเองโดยมีผู้มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ชี้แนะแนวทางที่ควรปฏิบัติ

๗. ควรจัดบริการแก่นักศึกษาฝึกสอนที่สมควร เช่น จัดศูนย์วัสดุอุปกรณ์เคลื่อนที่ ห้องสมุดเคลื่อนที่ ฯลฯ โดยให้นักศึกษาฝึกสอนได้ใช้บริการอย่างทั่วถึง

๘. ควร เชื้อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาอภิปรายให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือให้ความรู้เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักศึกษาฝึกสอนพบในระหว่างฝึกสอน

๙. ควรจัดการสัมมนาเกี่ยวกับปัญหาการสอน แนวทางในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ ให้กับนักศึกษาฝึกสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้จำกัดอยู่เฉพาะปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอนวิทยาลัยครูในภาคตะวันตกเท่านั้น เพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการฝึกสอนมากขึ้นควรให้มีการวิจัยต่อไปในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. เกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มวิทยาลัยครูในภาคอื่น ๆ ในแง่ของปัญหาค้นหาการปฏิบัติการสอน

๒. เกี่ยวกับปัญหาค้นหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาการฝึกสอนสถานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยครู อาจารย์นิเทศก์ หรือโรงเรียนฝึกสอน

๓. เกี่ยวกับการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการฝึกสอนในชั้นปฏิบัติการทางการสอน

๔. เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการฝึกสอนชั้นปฏิบัติการทางการสอน

๕. เกี่ยวกับวิธีการเตรียมนักศึกษาครูก่อนออกฝึกสอน เพื่อแก้ไขปัญหาการฝึกสอนชั้นปฏิบัติการทางการสอน

๖. เกี่ยวกับสาเหตุที่นักศึกษาฝึกสอนโรงเรียนในเมืองและชนบทพบปัญหาต่างกัน